

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

TEM:n lausuntopyyntö 7.11.2017: hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta, TEM/2072/03.01.01/2017 ja TEM069:00/2017

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja TE-toimiston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Varsinais-Suomen ELY-keskus ja TE-toimisto ovat käsitelleet tehtyä esitysluonnosta yhdessä ja koonneet tähän lausuntoon yhteisen näkemyksensä.

Esitetyn muutoksen tavoite, tukea ja sujuvoittaa työttömien mahdollisuuksia parantaa opiskelemalla työllistymisen ja yritystoiminnan aloittamisen edellytyksiä, on hyvä. Asetetun tavoitteen saavuttaminen hallituksen esitysluonnoksen säädöksiin on kuitenkin TE-toimiston ja ELY-keskuksen näkemyksen mukaan epävarmaa seuraavista syistä johtuen:

- On haastavaa löytää maksimissaan 6 kk kestoisia ammatillisia opintoja, joilla on todellinen vaikutus työllistymiseen. On vaarana, että uudistus innostaa työnhakijoita lyhytkestoisiin koulutuksiin ja työllistymistä edistävä aktiivinen työnhaku jää tekemättä. Opintojen työllistymistä edistämistä tulisikin säädellä esim. siten, että opintojen edellytetään liittyvän henkilön jo olemassa olevaan ammattiin tai alaan, jolla on parhaillaan rekrytointivaikeuksia.
- Alle 25-vuotiaiden kohdalla, joilla ei ole vielä ammatillista koulutusta, on lyhyiden opintojen merkitys työllistymiselle ongelmallinen. Alle 25-vuotiaat tulisi saada kiinnittymään ammatillisiin tutkintoihin johtaviin pidempiin opintoihin lyhytkestoisten opintojen sijaan. Työttömyysetuuden parempi taso verrattuna Kelan opintotukeen voi kuitenkin tehdä lyhyistä opintovaihtoehdoista houkuttelevampia.

Näkemyksemme mukaan opintojen ja työttömyysetuuden yhdistämisestä tulee työttömien työnhakijoiden näkökulmasta sekavaa, jos rinnakkain ovat erilaiset edellytykset ja tukitasot riippuen siitä, onko koulutuksen kesto alle vai yli 6 kuukautta. Epävarmuus tukioikeudesta ja opintojen edellytyksistä eivät kannusta työttömiä työnhakijoita opiskelemaan. Nykyisellä omaehtoisten opintojen tukimallillakin on mahdollista opiskella lyhyitä opintoja, joita varten nyt ollaan luomassa uutta toimintamallia. Ehdotettua uutta tukimuotoa ei näin ollen pidetä tarpeellisena.

Kaksi erilaista mallia suorittaa opintoja työttömyysturvalla lisäävät työnhakija-asiakkaille annettavan neuvonnan tarvetta. Molemmat mallit myös edellyttävät TE-toimiston antavan työttömyysturvaa koskevan lausunnon,

15.12.2017

joka puolestaan näkyy TE-toimistojen hallinnollisen työnäärässä. Tämä uudistus ei sujuvoita tai lisää TE-palvelujen "käyttömukavuutta" asiakkaan näkökulmasta.

Hallituksen esityksen mukaan työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä olisi, että opinnot antavat ammatillisia valmiuksia tai tukevat yritystoimintaa ja lisäksi todetaan että edellytystä tulkittaisiin laajasti. Toivomme, että laajaa tulkintaa voisi soveltaa myös kotoutumisajan ylittäneiden maahanmuuttajien suomen kielen opiskeluun. Tällä hetkellä työttömyysetuudella tuetuna ei ole mahdollisuutta päätoimiseen suomen kielen opiskeluun ja maahanmuuttajien työllistymistä edistäisi nimenomaan mahdollisuus kohentaa kielitaitoaan.

Esitykseen sisältyy velvollisuus hakea kokoaikatyötä ja osallistua toimenpiteisiin myös näiden lyhyiden opintojen aikana riippumatta siitä ovatko opinnot sivu- vai päätoimisia, ellei opintojen katsota edesauttavan työllistymistä tarjolla ollutta työtä paremmin. Työllistymistä edistävien palvelujen tarjoaminen lyhytkestoisten opintojen ajalle ei liene tarkoituksenmukaista resurssien käyttöä, joten tästä edellytyksestä voi mielestämme luopua. Sen sijaan pääsääntö tulisi uudistuksen tavoitteet huomioiden olla se, että työnhakuaktiivisuus opintojen aikana säilyy ja esim. saatu työtarjous vastaanotetaan myös lyhytkestoisten opintojen aikana.

Kjell Henrichsen
TE-toimiston johtaja

Martti Rantala
Yksikönpäällikkö

JAKELU

Työ- ja elinkeinoministeriö, kirjaamo
Varsinais-Suomen TE-toimisto
Varsinais-Suomen ELY-keskus, työelämäpalvelut